A°. 1838. N°. 148.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG, 10 DECEMBER.

NEDERLANDEN.

LEYDEN den 9den December.

Koningsveer hield alhier de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde hare openbare Vergadering, waarin zij de herinnering aan de herstelling van Nederland in den rang der Volken, en de vijfentwintigjarige zoo roemvolle regering van Zijne Maj. onzen geliefden en geëerbiedigden Koning, plegtig in de Groote Gehoorzaal van het Stadsbokaal vierde, door het houden van eene sierlijke Redevoering, bij monde van haren Voorzitter, den Hoogleeraar M. SIEGENBEEK, uitgesproken, waarin door den Redenaar de groote hoedanigheden van Zijne Maj., zoo in de binnenlandsche aangelegenheden des Rijks, als in De zaken van buitenlandsch beheer en in die der Wetenschappen en Kunsten, gedurende dit tijdsverloop ten toon gespreid, naar eisch herdacht werden.

Op de laatst gehoudene Vergadering van het Noord-Brabandsche Genootschap van Kunsten en Wetenschappen te 's Hertogenbosch, zijn onder anderen ook uit deze Stad tot Leden benoemd, de Heeren: CORNRAAD JACOB TEMMINCK, *Directeur*, en JOHANNES ANDREAS SUSANNA, *Administrateur van 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie te Leiden.*

Men meldt uit 's Gravenhage van den 7den December:

Bij besluit van den 20sten November 1838, N°. 86, heeft Zijne Majesteit, onder anderen bepaald, dat als een blijk van Hoogstdeszelfs bijzondere tevredenheid wegens het moedig en menschlievend gedrag van de na te melden personen, ter gelegenheid van het verongelukken van het beurtschip van Harlingen op Amsterdam, in den nacht van den 18den op den 19den October 1838, zullen worden uitgereikt aan den Engelschen Kapitein *D. Charrein* de gouden medaille van de tweede grootte, vermeld in het Koninglijk besluit van den 22sten Julij 1838, N°. 87, en aan ieder van de onder hem dienende matrozen, *Ch. Carver*, *Ed. Williams*, *W. Waters* en *J. Walker*, vier gouden tien-gulden stukken; aan elk der Engelsche Kapiteins, *H. B. Disney* en *J. Ashens*, de gouden medaille der derde grootte, en aan ieder der zeelieden, tot hunne schepen behoorende; *J. Shaw*, *W. Winter*, *Wm. Stacy* en *Th. Reeson*, twee gouden tien-gulden stukken; aan *S. van der Meer*, bestuurder van het Amsterdamsche Veer te Harlingen, de gouden medaille van de vierde grootte, en aan ieder van de destijds onder zijn bestuur werkzaam geweest zijnde matrozen, *A. R. Mauk*, *H. van Dijk*, *T. W. de Wilde* en *A. F. Posthuma*, twee gouden tien-gulden stukken.

Bij Koninglijke besluiten zijn benoemd: Tot Hoog-Heemraad van den Houtdsbossche en Linschen tot Pesten, wegens den kavel Dregerland (Noord-Holland), *Ubbens Pool*; tot Waardschap van Dragerland, wegens de gemeente Hoevencarspel (Noord-Holland), *Klaas Swagerman*.

Aan het dijks-collegie 's Lands van Ter Leede en Schoonrewoerd (Zuid-Holland): Tot Hoog-Dijkheemraad, Mr. *Eduard Constans van Baerle*; tot ontvanger of gezworenmeester van den polder en Heerenhoeksche kanaallaten, *Arnold Stekling*; tot Dijkgraaf van den Anna Wilhelmina polder, gemeente Oostgenplaat en den Bommel (Zuid-Holland), *A. van Kool*, *Bandis*.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, welke door 51 leden en Zijne Exc. den Minister van Justitie werd bijgewoond, hebben eerstelijk plaats gehad de beraadslagingen over de voordragt, ingevolge de tarieven van regt-zaken en zegerlijke ambtenaren.

De heer *Hooft* neemt uit deze voordragt aanleiding, om de onvolledigheid van de nieuwe Nederlandsche wetgeving te betoogen, welke, volgens hem, alschoon zij nog zoo kort in werking is, reeds zoude blijken. Hij stemt toe, dat er bij elke invoering van iets gewigtigs nieuws, maar vooral van eene wetgeving, moeijelijkheden bestaan; maar het vooruitzigt daarvan had bij hem altijd de zwarigheid opgeleverd, om de eens bestaande Fransche wetgeving weg te schuiven, waarin nouwens zoo veel goeds was. De drift tot invoering van de nationale wetgeving heeft dit jaar gezegeviert boven de noodzakelijkheid eener zoo spoedige algemeene herziening van de nieuwe wetgeving, zoo dat zij werd ingevoerd. De spreker ontleent aan de bekende circulaires van Zijne Exc. den Minister van Justitie de bevestiging, dat de ingevoerde op verre na niet aan de verwachting zou beantwoorden. Hij acht alzoo eene naauwkeurige herziening des werks een dringendste noodzakelijk, ten einde het Nederlandsche volk zich eindelijk in eene volkomene Nederlandsche wetgeving zal kunnen verheugen en alle daartoe strekkende circulaires, missives, decreten en verordeningen worden afgeschaft. De spreker wenscht, dat men zal dan ophouden, waarin wij rondtwalen, en waarin eene volgende eene opheffing en schifting van de wetten kan bewerkstelligen. Alzoo zijn 25 jaren niet genoeg geweest, om het Vaderland van de vreemde wetgeving te verlossen; want men had zich altijd gevleid, dat, indien de zoogenaamde Fransche wetgeving werd afgeschaft, alsdan al wat daarmede in verband stond, door vaderlandsche bepalingen zoude worden vervangen. Thans is de oude regel, dat ieder burger de wet moet kennen, nagenoeg te zwaar bewaarheid te zijn, en zulks in eene zaak, die wegens hare gewigtigheid is. De antwoorden der Regering nopens de bezwaren hebben zijne gewaarwordingen omtrent een en ander niet bevredigd, maar integendeel, waarin het vertrouwen tusschen Regering en Volk ontbreekt, zal hij hierover niets verder uitweiden. Tenzij hij de verzekering ontvangen van eene spoedige herziening van alle Fransche wetten, zal hij tegen de voordragt stemmen.

De heer *Luzac*, als lid der Commissie van wetgeving, verheft zich tegen de woorden van den vorigen spreker gezegde. Hij durft zelfs daartegen aanmerken, dat de geëerde Kloveniersmeester de meeste zorg van het gewigtig werk, hier aan toevertrouwd, gearbeid heeft, en dat zij derhalve in geenen deele verdienden, als of zij, achteloos, onvolledig werk had afgeleverd. Overigens beschouwt de spreker, met verbieding van ieders gevoelen, de onvolledigheid des zoo even redenaars als hooge ontijdig. Er zal eenige tijd vereischt worden, alvorens men de werking van de nieuwe wetgeving, voor zoo veel die is ingevoerd, zal kunnen toetsen. Alleen de ervaring moet en mag hier leermeesteresse zijn. Zij zal de al of niet gegrondheid der geopperde bedenkingen uitwijzen. De spreker noemt het zelfs ongelukkig, dat over het, na zoo vele jaren tot stand gebragte werk, zoo ligtvaardigijk het vonnis wordt gestreken, en hij zou vreezen, dat, zonder onbevooroordeelde verhelling daartegen, zonder wijzen op de gebreken des tijds, zulk oordeel maar te ligt wortel zou kunnen schieten. Ook ontrent de tegenwoordige wet, de tarieven, zal de tijd het beste beslissen, want de gevoelens loopen deswege zeer uit een.

De heeren *van de Poll*, *van Hoorn van Burgh* en *Tromp* hebben eenige aanmerkingen in het midden gebragt, minder in verband staande met het voorgedragene ontwerp, dan wel met den inhoud der vast te stellen tarieven. Onder anderen hebben zij verlangd, dat de kantonregters, de griffiers en de deurwaarders, *in dorso* der stukken, de griffie- en andere kosten stellen zouden, op het stuk gevallen, benevens de salarissen, daarvoor gevorderd; dat er bepaald worde, dat de griffiers en andere regterlijke ambtenaren ongeregtigd zullen wezen, meer of andere gelden te vorderen, dan hun bij de wet worde toegestaan; dat hen verboden worde, iets te ontvangen voor de prompte executie der stukken; dat de regtsbedeeling door een ieder *om niet* geschiede, opdat de armen van het goede regt niet worde verstoten; dat de bezoldiging der griffiers veeleer uit de griffie-regten, en dus ten koste der schatkist, dan ten koste der regtzoekenden, moet worden verhoogd, enz.

De heer *van Dam van Isselt* beveelt der aandacht van de Ministers aan, de in eene der afdeelingen gemaakte aanmerking, dat bij de vermeerdering der werkzaamheden van Burgemeesters, vooral ren platten lande, ten gevolge der hen opgedragen betrekking van waarnemend ambtenaar van het publiek ministerie, eenige tegemoetkoming billijk en noodzakelijk ware.

De heer *van Asch van Wijck* betoogt, dat eene geheele herziening van de wet van 21 Ventose, VII jaar, hoogst wenschelijk is; terwijl hij in het algemeen over de noodzakelijkheid uitweidt, om alle zoodanige wetten van Fransche herkomst, die tevens de nieuwe wetgeving, kracht hier te lande behouden, en waaronder er zijn, die zelfs van *Lodewijk XIV* dagteekenen, te herzien, hetgeen wel niet door verordeningen geschieden kan, maar bij wetten moet plaats hebben. Hij bestrijdt het gevoelen, dat men in dezen veel aan den regter moet overlaten, en dat de herziening, waarop hij aandringt, zoo moeten worden nagelaten, omdat zij zulk eenen omslagtigen arbeid zou vorderen.

Zijne Exc. de Minister van Justitie zal zich alleen aan het ontwerp der onderhavige wet houden. Antwoordende op twee hoofd-aanmerkingen, daartegen ingebragt, ontkent hij, dat sportel-gelden, of andere emolumenten, den regter mogen toevallen, ter zake van zijne regtsmagt. Dit zou tegen een algemeen in Europa aangenomen beginsel aandruischen. Mogt er zoodanig iets te verwachten zijn, dan zou dit alleen het geval wezen, voor andere dan civiele zaken, aan de functien van den kantonregter verbonden. Wat ten tweede aanbelangt, het verlangen, om *in dorso* der stukken, door practizijns op te maken, of bij de verschillende regterlijke collegien af te geven, de kosten te plaatsen, op zoodanig stuk gevallen, hiervan ziet hij het groot belang en de noodzakelijkheid in. Maar dan zou men ook de overtredingen van zulk een voorschrift moeten straffen, iets hetgeen eigenaardiger in de tarieven zelve behoort eene plaats te vinden. Zoo veel invloeds hij kan uitoefenen, zal hij intusschen te werk stellen, opdat aan den geuiten wenschen in dezen worde voldaan. In elk geval zullen beide punten, bij de overweging der tarieven, in aanmerking kunnen komen. Ten slotte betuigt Z. Exc. deszelfs leedwezen over de gisping, welke eene daad, tot zijne openbare werkzaamheden behoorende, in den loop der beraadslagingen is te beurt gevallen? Het was, bij de invoering van de nieuwe wetgeving allezins noodzakelijk, dat het openbaar ministerie van het hoofd des departements van justitie eenig richtsnoer, eenige aanwijzigingen omtrent sommige punten bekwam. Dit heeft Z. Exc. bij de bekende circulaires gemeend te moeten doen. Hij gelooft daarmede wel te hebben gehandeld, en dat de bedoelde stukken, door de daarbij belanghebbenden, met welgevallen zullen zijn ontvangen.

De beraadslagingen gesloten zijnde, wordt het ontwerp, met 50 stemmen tegen één, die des heeren *Hooft*, aangenomen.

Vervolgens is in behandeling genomen de voordragt, ter verlening van de zoogenaamde woeliswet.

De heer *Romme* merkt op, dat in de regerings-antwoorden alleen van de provincie Noord-Braband wordt gesproken, als van die, waarin eenige malen de strengheid dezer wet is toegepast. Die bijzondere aanduiding had een smartelijken indruk op hem gemaakt. Daardoor wordt voedsel gegeven aan de min gunstige gevoelens, die hier of daar nopens den geest van dat gewest mogten gekoesterd worden. Maar zou het zoo kunnen bevreemden, dat in eene provincie, welke door hare ligging, en ten gevolge van bijzondere omstandigheden, daartoe aanleiding vond, eenige tijdelijke ontevredenheid moet bestaan? Immers Noord-Braband vooral ondervindt den druk der tijden; daar zijn onze troepen gelegerd; schier geene woning, welke van de huisvesting van manschappen vrijgelaten wordt; de steeds aanhoudende staat van beleg onderwerpt het burgerlijk gezag aan de militaire overheid; geheele streken gronds blijven onder water gezet, tot derzelver groote schade; voegt men bij deze onafscheidbare vruchten van de bestaande omstandigheden, dat de ingezetenen niet zelden in hunne eigene woningen aan grievende beleegening zijn blootgesteld, dan vraagt de spreker of dit alles niet tot verschooning kan strekken, als er een enkel geval van afdoling bestaat? De spreker zegt dit een en ander intusschen slechts om den indedelijken dank weg te nemen, die de bedoelde afzonderlijke aanduiding mogt hebben veroorzaakt. Overigens is hem de noodzakelijkheid dezer wet in geenen deele gebleken, ja hij meent, dat dezelve in een land, alwaar gehoorzaamheid aan de wet, liefde voor het hoofd van den Staat in aller harten geschreven staan, niet te pas komt.

De heer *Luzac* acht de onderhavige voordragt, bij de bijzondere staatkundige omstandigheden met België, voor alsnog noodzakelijk. Hartelijk wenscht hij echter, dat, door eene spoedige beslechting van het Belgische vraagstuk, de behandeling dezer wet voor het vervolg zal kunnen te vervallen. Hij hoopt dit te meer, omdat het bij deze wet in het leven houden van eenige artikelen van het wetboek op het strafregt gedurende een jaar, het aanzien geeft, dat wij gedurende dat jaar van het laatste overblijfsel der Fransche overheersching niet zullen worden verlost. Dit is te meer te betreuren, omdat toch dit strafwetboek in Frankrijk reeds grootendeels is gewijzigd en omgewerkt, en het werk van een volstrekten dwingeland ook weinig geschikt kan worden besthouwd voor eene zoo bezadigde en ordelievende Natie, als de Nederlandsche. Te dezer gelegenheid acht hij zich dus verpligt eens na te gaan wat er omtrent dit gewigtig onderwerp in ons land al zoo heeft plaats gevonden. Hij doet onder anderen zien dat, van November 1807 tot Maart 1808, en alzoo gedurende den korten tijd van slechts vier maanden, door eene daartoe benoemde Commissie een geheel nieuw wetboek van strafregt werd vervaardigd; en dat hetzelve binnen acht maanden werd onderzocht, behandeld en aangenomen, en reeds den 31 December 1808 werd afgekondigd. Die taak was toen moeijelijk en veel moeijelijker dan thans, daar zich destijds niemand zoo zeer met die studie van het strafregt had bezig gehouden, terwijl nu eene ondervinding eener reeks van jaren ons met onze behoeften en gewoonten heeft bekend gemaakt. Toen al de overige nieuwe wetboeken nagenoeg waren afgewerkt, werd er den 23 April 1827, aan den President der Kamer een ontwerp van een nieuw wetboek op het strafregt aangeboden, niet ten einde hetzelve dadelijk te onderzoeken en af te handelen, maar op-

boeken bevolen. Vrij spoedig vingen de werkzaamheden daartoe aan; de Kamer volgde daarbij den weg, haar door de Regering aangewezen, tot dat Z. M., den 28 Maart 1836, een besluit nam, waarbij werd gezegd, dat het noodzakelijk ware thans weder bedacht te zijn op de vervaardiging van het Nederlandsch wetboek op het strafregt, en het doelmatig kon worden beschouwd, zoodra mogelijk, de werkzaamheden daartoe voor te bereiden. Tot handleiding harer werkzaamheden, werd aan de Commissie van redactie, namens Z. M., overhandigd: 1°. een zamenstel van strafwetten, vervaardigd door een kundig en ervaren regtsgeleerde; 2°. het crimineel wetboek van Holland; 3°. het ontwerp, in 1827 aangeboden, en 4°. een concept-wetboek, aan Z. M. overhandigd. Met deze grondstoffen had men, zegt de spreker, mogen verwachten dat de Commissie spoedig hare taak zou hebben volbragt. Intusschen gelooft hij niet, dat dit geschied is. Immers, bij art. 5 van dat besluit, werden Z. Exc. de Minister van Justitie en de Commissie van redactie ook belast te onderzoeken, in hoe verre het noodzakelijk kan worden geacht, bij de invoering der overige Nederlandsche wetboeken, eenige tusschentijdsche veranderingen in het bestaande wetboek op het strafregt te brengen. Het gevolg daarvan was, dat, bij de opening der vorige zitting van de Kamer, in de troonrede werd aangekondigd, dat er, in den loop dier zitting, zoodanige voorloopige veranderingen zouden worden voorgedragen. Wij vernamen ook in den loop dier zitting telkens, dat aan deze toezegging gevolg zou worden gegeven, doch die hoop bleef onvervuld. Zoo bereikten wij het tijdstip van de eindelijke invoering onzer nationale wetgeving en te gelijk dat van de opening onzer tegenwoordige zitting. Uit de Koninglijke aanspraak vernamen wij alsnu, dat er binnen eenigen tijd een geheel nieuw wetboek zou worden voorgedragen. Hij gelooft, dat het inderdaad een groot geluk is, dat deze onbekende vrucht niet tot volle rijpheid gekomen is. Maar hij vermeent ook, dat men door deze openhartige bekentenis, van de vroeger gegevene stellige belofte is achteruitgegaan. Gedurende 27 jaren heeft men immers geleerd zich te behelpen, dat er nu wel geene meerdere hoop zal kunnen bestaan, dat men, bij de vervaardiging van een nieuw strafwetboek, eenige meerdere aandrift zal betoonen. De laatstelijk door de Regering op de begrootings-wetten gegevene antwoorden doen hem niet voorzien, dat men met de bearbeiding van dit wetboek spoedig te werk gaat. Hij acht zich dus verpligt ditmaal opzettelijk te verzoeken, dat dit onderwerp niet uit het oog worde verloren; ook wenscht hij, dat dit belangrijke werk, zoo spoedig mogelijk, onder handen genomen en afgewerkt worde. Tevens vertrouwt hij, dat men nu, even als in 1827, de leden der Kamer eenigen tijd te voren in staat zal stellen het ontwerp van het strafwetboek rijpelijk te onderzoeken, daarna in de afdeelingen doelmatig in overweging te nemen, opdat daarna dit werk met den vereischten spoed worde tot stand gebragt. Alsdan zullen al die wetten vervallen tot bestrijding van zoogenaamde woelingen van rustverstoorders en tot het uiteen drijven van zamenscholingen en omtrent vereenigingen, die alleen door het getal personen, hetwelk er deel aan neemt, strafbaar worden. Dan zal er worden afgezien van de handhaving dier ongelukkige bepaling van art. 202 en volg. van het strafwetboek, die hij onvereenigbaar acht met de regten, bij de grondwet allen ingezetenen toegekend, en waardoor de rollen der correctionele regtzittingen dagelijks worden aangevuld. Te dezer gelegenheid maakt hij gewag van eene onrustige beweging, welke onlangs in eene aanzienlijke stad te dezer zake heeft plaats gehad. Eenige lieden hadden zich, met een allezins rustig oogmerk, naar eene der achterbuurten van de stad begeven, ten einde aldaar in eene woning dargene uit te oefenen, waarmede het uiterlijke aanzien van het huis weinig overeenstemde, namelijk gebeden ten hemel op te zenden. Weldra werden zij met scheldwoorden overladen en uitgejouwd. Alle middelen werden aangewend om hen te vervolgen; flesschen werden hen onder anderen toegeworpen; verwondingen hadden er plaats. En daar de vervolgden de meeste bedaardheid betoondeh (zij hadden zeker eene predikatie tot de meest mogelijke lijdzaamheid aangehoord) werd men aangevuurd en vervolgde men deze ongelukkige lieden al meer en meer. Alleen door eene toevallige omstandigheid werden de treurigste tooneelen voorgekomen. En waarop ontstaan nu deze belegeningen? Alleen daarop, dat men goedgevonden had geregtsdienaren voor de deur te plaatsen tot de handhaving eener wetsbepaling, die, bij komt er openlijk vooruit, zeker niet overeen te brengen is met de zeden en gewoonten van ons dierbaar Vaderland.

De heer *Luyben* beschouwt de voordragt onvaarkundig. Terwijl de handelwijs der Staten-Generaal, gedurende de bestaande spanning, en vooral in dezen tijd, den buitenlander moet overtuigen, dat het aan dezelve ernst is de hooge Regering alleszins te ondersteunen, want het de ontknooping van de staatsgeschillen, de handhaving van 's lands eer en onafhankelijkheid geldt; is het Ministerie weder met eene uitzonderings-wet te voorschijn gekomen, die ons bij den vreemdeling in een zonderling licht moet plaatsen, en althans geene aanduiding van de waarheid is, dat wij eenstemmig de zwaarste offers voor het behoud des Vaderlands veil hebben. Jaarlijks komt zulk eene wet voor, ter bedwinging van de woelingen van kwaliikgezinden! Alsof wij die hoodig hadden! De spreker acht die voordragt onraadzaam, niet zoo zeer voor den vijand, als voor het vreemd schouwspel, dat wij daardoor in de oogen der vreemde, met ons bevriende Mogendheden maken. Door de naaiing van de hernieuwing zouden wij aan deze een bewijs te meer geven, dat de eendragt, de afkeer van woelingen, in Nederland geen loutere galm is. „God geve," aldus besluit de spreker, „dat wij over deze met eenstemmig dachten, en dat door hare verwerping de Natie de overtuiging erlange, dat hare Vertegenwoordiging geenszins voor beroeringen bevreesd is. Zulk een blijk van vertrouwen zou den besten waarborg voor de toekomst zijn."

Geen der leden meer het woord vragende, wordt de voordragt in hoofdelijke omvraag gebragt en met 46 tegen 5 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren *Luyben*, *Rommé*, *Ingenhaus*, *de la Court* en *Carver-Hooft*.

De aangenomen voordragten zullen aan de Eerste Kamer worden verzonden.

De volgende zitting wordt bepaald op aanstaanden Dingsdag ten 12 uur, ten einde over te gaan tot de verkiezing van drie Kandidaten, aan Z. M. voor te stellen, ter benoeming van een lid der Algemeene Rekenkamer.

— Nog meldt men uit 's Gravenhage van den 8sten December:

Naar men verneemt, heeft het Zijne Maj. behaagd, den heer *J. C. Bram*, te benoemen tot Bouwmeester der Koninglijke paleizen en gebouwen.

— Ook verneemt men, dat het Zijne Maj. dezer dagen heeft behaagd, den heer *J. A. Engelen*, Schepen der stad Maastricht, als zoodanig voor den tijd van zes jaren te continueren, te rekenen van den 2den Januarij 1839.

— Heden avond wordt er eene luisterrijke soirée en souper bij Z. K. H. den Prins *van Oranje* gehouden.

— Naar men verneemt, zal op den 18den dezer, ter gelegenheid van den verjaardag van Zijne Maj. den Keizer van Rusland, door Hoogstdezelfs Gezant in deze Residentie, een groote maaltijd en eene luisterrijke partij gehouden worden.

— Het Gezantschap van Zweden en Noorwegen bij het Nederlandsche Hof, heeft zich verpligt geacht de reizigers, die zich naar die Staten mogten wenschen te begeven, te herinneren aan de bestaande reglementaire bepalingen, volgens welke de reizigers verpligt zijn, om voor hunne toelating in de beide landen, de paspoorten over te leggen, welke door de Gezantschappen of Consulaten van Zweden en Noorwegen behoorlijk moeten worden geteekend.

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden, is van wege de Tweede Kamer bij dezelve ontvangen: 1°. het ontwerp van wet, betrekkelijk de echtverbindtenissen van Z. K. H. den Erfprins *van Oranje*; 2°. dat tot vaststelling der suppletoire begrooting over het loopende jaar; 3°. dat nopens de tarieven der salarissen, van practizijns, enz., en 4°. dat tot verlenging der zoogenaamde woelings-wet. Het eerste ontwerp is onmiddelijk in de afdeelingen onderzocht en vervolgens, nadat de genunde dat de leden het naar hunne woningen zouden kunnen medenemen, en het ontwerp, in de volgende zitting, in overweging zou worden genomen. In 1827—1828 werd het dan ook weder aangeboden; het is bekend welke grooten tegenstand het zelve ontmoette. Geenszins wil hij het tegenspreken, dat wetget ook zekere geest van wederstreving, destijds, veel tot dien tegenstand heeft bijgedragen. Ongelukkig kwam men dan in die zitting tot geen besluit. Inmiddels ontstond het denkbeeld, om de invoering van slechts vier wetboeken te doen plaats grijpen, al ware dan ook dat op het strafregt niet afgedaneld. Hadden de gebeurtenissen van September 1830 geen plaats gegrepen, dan ware dit met den aanvang des jaars 1831 ook geschied. Alsroen werd, den 24 Februarij 1831, de herziening van alle de aangenomene wetsecrie deswege haar verslag gedaan had, onmiddelijk in beraadslaging gebragt. Het ontwerp werd met algemeene stemmen aangenomen. De overige ontwerpen zijn aan de afdeelingen toegezonden, die zich, in het begin der aanstaande week, met het onderzoek der aanhangige voordragten zullen bezig houden.

Aanstaanden Maandag zullen de afdeelingen van de Tweede Kamer zich bezig houden met het onderzoek van het laatstelijk aangeboden ontwerp, nopens den waarborg der gouden en zilveren werken. Ook zullen zij derzelver overwegingen over de voordragt betrekkelijk het munt-wezen voortzetten. Voorts zal er aanstaanden Maandag eene Conferentie van de Centrale Sectie over de aanhangige ontwerpen der financiele wetten, met Z. Exc. den Minister van Financien gehouden worden. In den loop der volgende week ziet men de beraadslagingen over eenige der aan de Kamer onderworpen voordragten, te gemoet.

— Gisteren avond is het Zuid-Hollandsch-Koffijhuis in deze stad, door den heer *Smeets* gehouden wordende, voor het eerst verlicht geworden met het draadgaas, niet zamengepersteegaz uit de fabrijk van den heer *Sylvester*. Deze verlichting is volmaakt gelukt.

— Uit Amsterdam meldt men van den 7 December:

Heden werd, in het gebouw het *Odeon*, gehouden de aangekondigde algemene vergadering van deelhebbers in de Hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij, van welke de leiding was opgedragen aan den wel-ed. gestr. heer Mr. *F. A. van Hall*.

Na verslag gedaan te hebben van den gunstigen staat der werkzaamheden aan den ijzeren spoorweg, deed zijn wel-ed. gestr., namens hunne Commissarissen, het voorstel; de benoeming van den heer *W. C. Brade* tot Ingenieur-Directeur, om redenen hun ed. daartoe moverende, in te trekken, welk voorstel met algemeene stemmen werd aangenomen.

Een volgend voorstel strekte daartoe om den raad van administratie te magtigen, ten einde door eene leening of op zoodanige andere wijze als dezelve geraden zal oordeelen, niet door middel eener vermeerdering van het maatschappelijk kapitaal of bijbetaling op de aandeelen, te zijner tijd te voorzien in de geldelijke behoefte der maatschappij, en om, in geval van negotiatie, drie Commissarissen te benoemen, die met den raad van administratie de wijze waarop het geld zal gevonden worden, mitsgaders de voorwaarden der negotiatie zullen regelen, en eindelijk de geldschieters bij de maatschappij zullen vertegenwoordigen. Ook dit voorstel werd met 119 stemmen aangenomen, zijnde 27 stemmen buiten advies gebleven. Er waren tegenwoordig 117 deelhebbers, vertegenwoordigende 857 aandeelen.

— Naar men zegt, zal het kabinet van schilderijen en teekeningen van den hoog geleerden heer Professor *J. Blekker*, onlangs te Utrecht overleden, in het aanstaand voorjaar aldaar openbaar worden verkocht. Met belangstelling wordt de katalogus van deze rijke verzameling te gemoet gezien, die zoo door zakrijkheid als waarde van stukken der beste oude en hedendaagsche meesters uitmunt, en zoodanig gedurende eene reeks van jaren aller aandacht heeft getrokken, en steeds met de meeste voldoening door Nederlandsche en vreemde kunstkenners ten huize van wijlen den onvermoeiden en geleerden verzamelaar is bezigtigd.

— Den 30 November liep te Groningen van de Noorderwerf, van den scheepsbouwmeester *H. J. Limburgh* met het beste gevolg van stapel het barkschip, genaamd *Adolf van Nassau*, groot circa 500 tonnen, bestemd voor de vaart op de Oost-Indien, gezamenlijk gebouwd door Kapitein *J. H. Brandt*, onder directie van den heer *M. C. M. Post* te Groningen. Dit is het derde voor dezelfde vaart gebouwde schip, hetwelk binnen den 22 Maart 1837 van die werf van stapel is gelopen. De ijver van hout door den vroeg ingevallen winter niet verminderd dan zal dadelijk na den sloop de kiel zijn gelegd geworden voor een vierden bodem, onder dezelfde directie, mede voor de vaart op de Oost-Indien bestemd, en waaraan de naam *Rubenhuyze* zal worden gegeven.

— Bijzondere berigten, uit Paramaribo ontvangen, melden, dat den 16den September ll., van boord van Zijner Maj. brik *de Zeemeeuw*, voor de reede Leyden liggende, in zee gevallen en verdronken is, de Adjunct-Inspecteur *A. M. H. Wiggers*.

— In de zitting van 3 December van de Kamer der Belgische vertegenwoordigers, heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken een ontwerp van wet voorgedragen, waarbij de invoer van rarwe en rogge tijdens de uitvaardiging der wet tot den 15 Augustus aanstaanden, met vrijdom van regten zal kunnen plaats hebben, tegen betaling slechts van een regt van 50 centimes op de 1000 kilogrammen; terwijl, daartegen, de uitvoer van aardappelen tot dat tijdstip is verboden. De bepalingen dezer wet zijn ook tot toepassing op de genoemde granen, waarvan, hoewel na den 15 Augustus 1839 over zee in België ingevoerd, zal worden bevolen worden, dat zij, wat de Noord- en Oostzee betreft, eene herkomst van den aanzien der Zwarte- en Azofsche zee, twee maanden voor den 15 Augustus 1839 zijn verzonden.

AMERIKA.

In een Noord-Amerikaansch dagblad *the New-Yorker Bee*, vindt men een berigt aangaande het begin einer onwaardigheden in de Mexicaansche Staten. In den nacht, namelijk, van den 6den December, had de Generaal *Negro*, aan het hoofd van het garnizoen te Tampico de constitutie van 1824, welke meer de liberale noemt, geproclameerd. Deze geschiedde zonder bloedvergieten afgeloopen. Tampico was den gansch den dag in rust, en de Fransche inwoners, schoon altijd in angst, hadden geen overlast geleden. Men dacht te Tampico, dat deze onderneming door zou dringen, dat het tegenwoordig Gouvernement van Mexico moest, naar dien men algemeen meer vrijheid wenschte, worden; en men was voornemen, om zoo er weder Fransche belangen, men in geene der zaken gezien hadt, met Tampico mogten [illegible] hebbelijkheden aan het gebeurde, kenbaar te geven. Intusschen verlaat van Vera-Cruz, dat men aldaar geheel niet voor de onderneming gunstig was, dat men met het laatste toe wilde volhouden, en de oppositie van het Fransche Gouvernement te wederstaan, dat in de steden van het binnenland bevel hadden, naar de kust te trekken, dat er in Vera Cruz 4000 man, en in het kasteel 2000 waren, en dat de General *Santa Anna* zijn hoofd verpand had, de stad niet te zullen overgeven, zoo lang er nog een man in leven was.

— De laatste tijdingen melden, dat de opstandelingen in Canada reeds op onderscheiden punten door de Engelsche troepen en vrijwilligers geslagen waren. Men was thans verzekerd, dat het plan tot den opstand in juni ll. reeds was tot stand gekomen en onderscheiden deelhebbers en magtige begunstigers in de Vereenigde Staten vond. Den 4den November [illegible] uitgebarsten; doch daar op vele punten [illegible] wapenen waren aangekomen, zijn zij [illegible] slagen zijn op het grondgebied der Ver[illegible]

wederom eene gelegenheid af, om zich te kunnen vertoonen. — Het doel des opstands is, om, zoo als onderscheiden Amerikaansche Staten de Engelschen verdreven hebben, ook uit de beide Canada's de Engelschen te verdrijven en een vrij bestuur te vestigen.

— Volgens den *New-York Inquirer*, van den 8sten November, zou Kentucky door eenen opstand der slaven zijn bedreigd geweest. Zekere *Aikin's*, kwaad vermoeden op zijne slaven hebbende, had zulks ontdekt, toen reeds het uitbreken van het complot nabij was. Een blanke, *Cummings* genaamd, zette hen door redevoeringen daartoe aan, en beloofde hun de noodige wapenen te verschaffen.

— Uit de Havana meldt men van den 26sten October:

De toestand van zaken in Mexico schijnt voor de Franschen erger dan ooit te worden; aan een einde der vijandelijkheden is vooreerst wel niet te denken; kortren kosten den Fransehen menig menschenleven, en de hevige overstroomingen teisteren hunne schepen geducht; heden ochtend zijn vijf Fransche oorlogschepen wederom van hier naar Sacrificios gezeild.

RUSLAND.

Z. M. de Keizer heeft den Generaal-Majoor, Chef van de algemeene Directie der Genie in Nederland, *P. S. K. van Hoof*, met het Grootkruis der orde van St. Stanislas vereerd.

Den 29sten November is de Keizer vergezeld van den Hertog *Maximiliaan* van Leuchtenberg, benevens twee Adjudanten-Generaal van Petersburg naar Moskau vertrokken. Binnen 10 of 12 dagen werd Z. M. te Petersburg weder terug gewacht.

— De rivier de Neva was reeds zoo sterk den 24 November met ijs bedekt, dat honderd personen dezelve te voet overgingen. Sedert 1759 was er geen voorbeeld, dat de rivier zich zoo vroeg had vastgezet.

— Den 19 November heeft er een vreeselijke brand gewoed in de stad Perm-Pawlowsk, waardoor 263 woonhuizen in de asch zijn gelegd. Z. M. de Keizer had met 20,000 roebels de ongelukkigen bijgestaan.

SPANJE.

Berigten over Parijs van den 7 December.

MADRID den 28 November. Uit deze stad schrijft men:

Wij hebben eindelijk een ministerie erlangd, dat op de volgende wijze is zamengesteld:

Minister van Binnenlandsche Zaken, de heer *Armendariz*.
Minister van Justitie, de heer *Gayangos*.
Minister van Buitenlandsche Zaken, de Hertog *van Goa*.
Minister van Oorlog, de Generaal *Alaix*.

Voor Marine en Financien heeft men nog geen Ministers gevonden.

De meerderheid der Cortes schijnt dit ministerie, hetwelk door de *Eco del Commercio* reeds vinnig aangetast wordt (en dus in den zin der gematigde partij schijnt te zullen handelen), te willen ondersteunen.

De zaken van Andaluzie beginnen een beter aanzien te erlangen; men verzekert, dat, volgens de laatste tijdingen, de opperste Junta ontbonden is, en dat de nieuwe Kapitein-Generaal van dat gewest bevel heeft ontvangen, om de Generaals *Cordova* en *Narvaez*, voor eenen krijgsraad ter verantwoording te roepen. Men twijfelt echter of hij wel aan dit bevel zal kunnen voldoen. Genoemde Generaals willen zich op de Cortes beroepen.

De gezamenlijke leveranciers voor het leger der Koningin zijn reeds 17,000,000 realen in voorschot en hebben tot den 22sten November slechts 200,000 kunnen ontvangen. De afgetreden Ministers hebben dan ook de onlangs plaats gehad hebbende onheilen aan de slechten staat der geldmiddelen toegeschreven.

Het Madrider Gouvernement zou sommige personen, die zich bij de laatste beweging wederom als gevaarlijk hebben doen kennen, straffen willen. De Colonel *Cordova*, de Generaal *Alaix* en anderen zouden hun ontslag nemen en de troepen, die onder hun bevel staan, naar het leger van *Catalonie* gezonden worden. Generaal *Quiroga* zou zich met dat doel uit Madrid op reis begeven hebben.

— Men meldt uit San Sebastian van 2 December:

Mendizabal is met 1000 man en 50 paarden in Spanje binnengerukt, en heeft zich met *Evans* vereenigd. Hij heeft deze krijgsbeweging in de stilte, geheimhouding volbragt, en werd daarbij ondersteund door den Regent, die de Engelsche magt, Lord *John Hay*, gelooven de Carlisten met hem, in de onderneming van *Mendizabal* nederzien, kan hij hun op de grenzen van Frankrijk veel nadeel berokkenen.

Uit Saragossa wordt van den 26 November gemeld, dat Arragon zich stelling van het Gouvernement van Madrid heeft afgescheurd, door zich zelve onafhankelijk te verklaren. Dadelijk heeft de nieuw gevormde Junta eene lijfing van alle manschappen tusschen de 18 en 40 jaren en eene belasting van 16,000,000 realen uitgeschreven, welke gevonden moeten worden op alle bezittingen, hetzelve meer dan 20 fr. bedrijd worden.

De Generaal *San Miguel*, welke in Arragon thans aan het hoofd staat, heeft eenen officier naar *Cabrera* gezonden, om met hem te onderhandelen, ten einde het bloedvergieten van weerskanten te doen ophouden. Die officier is in zijne zending niet verslagd en barsch door *Cabrera* behandeld, welke hem dreigde, dat, zoo hij andermaal over de maar terug kwam, hij hem gewaar liet worden, welk bloedgeschreeuw hij hadde. *Cabrera* zou hem geantwoord hebben, dat hij zich over het lot der gevangen genomen Carlisten niet bekommerde, en de Christinos met hen konden handelen, zoo als zij wilden, dat hij zich voorgaan te houden, zoo als hij tot dusverre gedaan had.

ITALIE.

Uit Rome, 18 November. Hoewel volgens onderscheiden berigten uit Spanje de zaken der Koningin zich geheel van de beste zijden willen toonen, zoo weten wij echter hier, dat dat in den laatsten tijd door Frankrijk aan Spanje geleende som van 600,000 fr. niet alleen tot het betalen van de laatst ontvangene som van 600,000 fr. schijnt bestemd te zijn geweest, maar dat ook nog andere aanzienlijke schulden voor diplomatieke uitgaven zijn gemaakt, welke eenigen tijd aan het hof van Spanje kwamen, waar de Regering van de Koningin verkeerde.

De Fransche oorlogschepen waren volgens de post van Ciitavecchia nog niet in de haven gekomen, doch men verwachtte dezelve spoedig te zien, daar de Fransche Gezant, welke hiervan vaste verbindtenis, zeker eenige dagen omgelaten had. De Fransche troepen, die reeds op hunne afroep en worden overal door de inwoners der steden, waar zij vertoonden waren, als hier en elders, met vreugde gezien, welke men dagarne laat blijken, op den weg vergezeld.

Zijne Majesteit, Majoor en Aide-de-camp aan het Oostenrijk Gezantschap alhier, is van Bologne teruggekeerd, waarheen hij als rendbode gegaan is, ten einde het hoofdkwartier de bevelen van zijne Regering, tot den afroep der troepen, over te brengen. Met de laatste Fransche stoomboot zullen van Civita Vecchia naar Toulon de papieren over den afroep der vreemde troepen door het Fransche Gezantschap alhier verzonden. De afroep zal, zoo als men hoort, heden of morgen, met het einde dezer maand plaats hebben.

DUITSCHLAND.

Uit Weenen meldt men den 26 November berigt ontvangen, dat te Konstantinopel een Perzisch Gezant was aangekomen, die zich, naar London moest begeven, ten einde de geschillen uit den weg te ruimen, welke door het aanhouden beleg van Herat in Persie, tusschen het Engelsch en Perzisch Gouvernement gerezen waren.

Uit Frankfort, in Pruissen, schrijft men van 28 November, dat Z. M. de Koning aan de Katholijke kerk dier stad ten geschenke heeft gegeven, het klooster der Bernardijnen met zijn kerk, onderhoorigheden en goederen. Men heeft de cellen veranderd in groote vertrekken, die zullen dienen voor de school der gemeente, die er zal opgerigt worden. Men heeft heden de schoone kerk weder geopend, die sedert onderscheiden jaren gesloten was geweest, en men heeft het school ingewijd. Al de Autoriteiten zoo Koninglijke als Municipale zijn bij de plegtigheid tegenwoordig geweest.

— Uit Keulen schrijft men van 4 December.

De door eene speciale, uit vijf geregtelijke ambtenaren bestaande Commissie gevoerde instructie heeft tot deze uitkomst geleid, dat de Pastoor *Beckers*, van de kerk der *H. Ursula* te Keulen, door misbruik en opzettelijke schending zijner ambtspligten, door eene roekelooze van den kansel geuite gisping des besturs, misnoegen bij het volk verwekt en hetzelve tot eene gisting gebragt heeft, die aanleiding gaf tot de wanordelijke tooneelen van 26 October jl.

De voornoemde Commissie heeft derhalve, na voorafgaande inzigtiging van het Ministerie der kerkelijke aangelegenheden, op grond der hier toepasselijke strafwetten, bevel gegeven tot gevangenneming van den Pastoor *Beckers*, welk bevel heden in den wettelijken vorm en met de meestmogelijke inschikkelijkheid uitgevoerd is gewordeu.

— Uit Oldenburg meldt men van 29 November:

Een patent, gisteren bekend gemaakt, heeft ons verwittigd van de oprigting door Z. D. H. den Groot-Hertog van eene orde voor krijgsroem en verdienste van den Hertog *Petrus Frederik Lodewijk*. Het getal der leden is voor het tegenwoordige bepaald op 48, van welke 6 Grootkruisen, 6 groot-Commandeurs, 13 Commandeurs en 24 Ridders. De Groot-Hertog zal altijd Grootmeester der orde zijn. Het kapittel zal jaarlijks den 17 Januarij gehouden worden, verjaardag van de geboorte van wijlen den Hertog *Petrus Frederik Lodewijk*.

— Uit Hamburg meldt men van 2 December, dat aldaar Deensche Commissarissen aangekomen waren, belast om te onderhandelen, betrekkelijk den ruil der onder Hamburg behoorende dorpen, welke op het Holsteinsche grondgebied gelegen zijn, tegen Wondsbeck en andere dorpen, die aan ons grondgebied grenzen, omdat de onder Hamburg behoorende dorpen zeer hinderlijk zijn voor het nieuwe tolstelsel, dat, met 1 Januarij aanstaanden, in de Hertogdommen zal worden ingevoerd. Deze Commissarissen zijn echter vertrokken, zonder in hunne zending geslaagd te zijn.

— De Groote Raad van het Zwitsersche kanton St. Gallen heeft dezer dagen, bij de behandeling van een ontwerp van wet ter herziening van het bestaande wetboek van strafregt, beraadslaagd over het al of niet afschaffen van de doodstraf, en ten laatste, met eene meerderheid van 65 tegen 53 stemmen, tot het behoud van die straf, doch slechts in geval van een werkelijk volbragten moord, besloten.

— Den 20 November is in het Zwitsersch kanton Aargau, in een liefdadig gesticht, een zware brand uitgebarsten, waardoor niet alleen het geheel gebouw, maar ook onderscheiden krankzinnigen eene prooi der vlammen geworden zijn.

GROOT-BRITANNIE.

LONDEN den 5 December. Lord *Durham* is eindelijk, na onderscheiden dagen voor Plymouth gelegen te hebben, wegens de geduchte stormen, aldaar aan wal gekomen. Hij heeft zich daarop naar de vergadering van Radicalen te Devonshire begeven, welke juist bezig waren, om voor hem een arres op te maken, waarin zij hem met zijn gehouden gedrag in Canada geluk wenschten. Hij verklaarde in die vergadering, dat hij zijn gehouden gedrag zou weten te verdedigen en in het Parlement zaken ter tafel brengen, waarover men verbaasd zou staan.

— Er worden thans in de hoofdstad adressen aan den Minister *Melbourne* geteekend, ten einde hem dringend te verzoeken, om alles aan te wenden, wat mogelijk is, opdat aan het bloedvergieten in Spanje een einde kome.

— De voetganger *Harris*, van wien wij in eene vorige gesproken hebben, heeft zijne taak, om 1,750 mijlen (583 uren gaans) in 1003 achtereenvolgende uren af te leggen, gisteren nacht gelukkig volbragt. Hij heeft veel geleden van de laatste stormen en stortregens, vooral des nachts; hij bevindt zich echter, eene zware verkoudheid uitgezonderd, vrij wel, maar zag, bij het einigen zijner wandeling, zeer op tegen de eerste dagen van rust, in welke hij, naar zijne vorige ondervinding, meer pijn lijdt, dan gedurende zijne beweging. Niet meer dan 130 mijlen is de belooning voor al zijne moeite, doch zij, die in zijn voordeel gewed hebben, maken goede zaken.

— Volgens een brief van Yarmouth van den 26 November, was een te Vlissingen te huis behoorende sloep, genaamd *de Volharden*, met eene bemanning van Negentarpen, waaronder twee Engelschen, als verdacht van smokkelarij door de Engelsche kotter *the Badger*, Luitenant *Percevál*, aldaar opgebragt.

FRANKRIJK.

PARIJS den 7 December. De Maarschalk *Vallée* heeft aan het Gouvernement 700 gendarmes aangevraagd, van welke 500 te Algiers en 200 in de overige bezittingen der kolonie zouden geplaatst worden.

— De *Moniteur Parisien* meldt, dat de Maarschalk *Gérard* in plaats van wijlen den Maarschalk *Lobau* tot opperbevelhebber der nationale garde is benoemd geworden, daarin benoeming van den Generaal-Majoor *Jacqueminot* slechts *ad interim* was.

— Maandag den 10den zou de begrafenis van het lijk van wijlen den Maarschalk *Lobau* plaats hebben. De geheele nationale garde zal bij die gelegenheid onder de wapenen zijn.

— De telegraaph meldt het, bij brief aangebragt, dat Ancona door de Fransche troepen was ontruimd geworden.

MENGELINGEN.

VAN PARYS NAAR LONDEN.

(Vervolg en slot van N°. 145.)

Men verbeelde zich landerijen, vijvers, kanalen, ruinen, bosschen en kudden vee, dit alles bij elkander; dat zijn parks. Men zoude gelooven in een bekoorlijk landschap van Devonshire te zijn, maar men bevindt zich te London, in St. James, Hydepark of in Kensington-garden, en, ondat de gezigteeling volkomen zij, ontmoet men daar zeer weinig menschen. De Engelschen zijn, of bijzonder huiszittend, of reizigers zonder zeugel; elke soort van wandeling verafschuwen zij, en zij bewegen zich maar alleen om eene reis rondom de wereld te maken. Alleen de dandys en modelieden doen wandelritten in Regentspark, dat Hydepark in de gunst der fashionable weeld is opgevolgd. Tegen zes ure verdringen zich de elegante equipages in Regentstreet, en rollen vlug over den Mac-adamweg daarheen.

Aan de gewoonte der Engelschen om veel te zitten moet men de ongehoorde ontwikkeling, en de reusachtige verhouding der Groot-Britannische dagbladen toeschrijven. Men heeft berekend, dat de geheele oplage van een nommer der *Times* de beide graafschappen Surrey en Middlesex bedekken zoude. Het lezen der *Times* van eenen goed georganiseerden Engelander aangenaam te huis boeijen, en van den vroegen morgen tot den avond bezig houden. Overigens gaan zij daarin zeer naauwkeurig te werk, en lezen de courant van het begin tot het einde, met inbegrip der advertentien.

De kookkunst is bij hen nog niet ver gevorderd. Die van ligte spijzen houdt, is daar een verloren mensch, want het is eeuwig en altoos roastbeef, alleen in de schitterendste hôtzen maakt men eenigen meerderen omslag. Men vraagt in een dier restauratien een beefsteak, en ontvangt vijf schoteis, welke

met zilveren deksels bedekt zijn. Waartoe dient dit alles? Het is de verlangde beafsteak met toebehooren. In den eersten schotel, het smk rundvleesch, in den tweeden, gekookte aardappelen, in den derden, gewone kropsalade, in den vierden, erwten, even als de aardappelen zonder zout gekookt, in den vijfden eindelijk, gesmolten boter, waarbij nog eene menigte flesschen, welke sausen en kruiden van alle kleuren innouden. Om te veranderen geeft men ook gekookte zalm, puddings en afschuwlijke rhabarber-pasteijen. Soep is in Engeland geheel onbekend, en om wijn te drinken moet men rijk zijn. Ale en porter zijn de gewone dranken; zoo zagen wij, achter de zijschermen van het Kings-theâter, madame *Pasta*, eene pint porter drinken, hare lippen met de mouwen van het gewaad van *Romeo* afdroogen, en toen op het tooneel treden, alwaar hare schoone dramatische toonen even zoo rein en krachtig klonken, als tien jaren vroeger op het Italiaansch tooneel te Parys. Junij en Julij zijn in Londen de beide schoone maanden; de nevel, waarin de stad anders bijna gedurig gehuld is, verdwijnt, de aristocratie verlaat hare landgoederen, en fashionable reizigers keeren van het vaste land terug, en de bloeijende tijd des tooneelen begint.

Het Kings-theater, geeft jaarlijks vijftig voorstellingen, welke in de maand Februarij beginnen, en den vijftienden Augustus eindigen. De ondernemer geniet geene ondersteuning. De huur van het huis bedraagt 13,000 £ st., de onkosten loopen tot op 40,000 £ st. De voor het saizoen gehuurde loges brengen 20 tot 25,000 £ st. op, en de ontvangst bij elke voorstelling moet het overige dekken. De prijs der plaatsen is zeer hoog, de laagste, die van het parterre, is een halve sovereign (p. m. 6 gulden). Om in het parterre van het Kings-theater, even als op alle andere plaatsen, te komen, wordt een gekleed costuum vereischt. De mannen met jas of witten hoed worden niet toegelaten. De vrouwen komen gewoonlijk in bal-gewaad, en zelfs in het parterre ziet men haartooisels van paarlen. Het inwendige van het Kings-theater is niet fraai. Het bevat zes rijen loges zonder gaanderijen. De loge der Koningin is zeer eenvoudig, en bevindt zich aan de linkerzijde der eerste rij. Eene zeer behoeftige lichtkroon, digt aan het bovenste der zaal hangende, en tien kleine wandlichten, laten de zaal, welke zeer groot en met rood gegarneerd is, in een zeker half donker. Het Kings-theater staat, wat de grootte betreft, met de Parijsche groote-opera, op denzelfden rang.

Drury-lane deelt met Kings-theater de tegenwoordigheid der schoone wereld. *Taglioni* deed wonderen op dat tooneel. Hierop volgen nu de kleine schouwburgen, welke op verschillende tijden openen en sluiten. De netste dezer schouwburgen is die, waarin de Fransche troep hare voorstellingen geeft. De zaal is met eene bewonderenswaardige pracht versierd. De loges zijn met zijde behangen en overtrokken. De parketplaatsen bestaan uit rood fluweelen zittingen met verguld hout. Alles in deze zaal is sierlijk en smaakvol, men vindt er in alle deelen hetgeen de Engelschen *comfort* noemen. De banken van het orkest of voorste gedeelte van het parterre zijn zoo ver van elkander verwijderd, dat men langs dezelve loopen kan, zonder de zittende personen, al hadden zij ook de uitgestrektste houdingen aangenomen, te hinderen. De Engelschen houden veel van gemak, en in alle schouwburgzalen heeft men, wat de inrigting betreft, zoo veel mogelijk aan deze natuurlijke neiging voldaan. De architect en behanger werken niet voor den Directeur, maar voor het publiek; in Frankrijk is men alzoo juist op het tegendeel bedacht. Thans telt Londen weinig goede tooneelspelers. *Charles Kemble* en *Liston* trekken zich van het tooneel terug; er blijven nog slechts *Matthews*, een komiek, die in de daarstelling van verschillende karakters uitmunt, en *Macready*, een Noord-Amerikaan, die geheel in den geest van *Shakespeare* is getreden. De zoon van *Kean*, die in de provincien speelt, belooft, zoo men zegt, eenmaal zijnen beroemden vader te zullen evenaren.

ZEE-TIJDING.

In Texel binnengekomen Kapt. Barry, van Alexandrie, J. Williams, van Ipswich, L. L. Liefkens, van Yarmouth, B. E. Bol en H. J. Dok, van New-Castle, E. R. Zoutman, van Sunderland.

In het Vlie binnengekomen C. H. Uil, van Petersburg, J. Nielsen, van Altona, als bijlegger, bestemd naar Heye en San Miguel, komt binnen door lekkagie.

Te Terschelling binnengekomen H. B. Schill, van Sunderland, J. H. Koning, van New-Castle.

Kapt. C. Pethers, van Bordeaux, te Antwerpen aangekomen, heeft op 48° 50' N. breedte, 6° W. lengte gezien een Hollandsch schip, toonende vlag van het Collegie Zeemanshoop, met N°. 45; zijnde die van Kapt. A. F. Oosterloo, voerende het schip *de Tstroom*, van Amsterdam naar Batavia.

Het schip *de Nyverheid*, Kapt. E. E. Hoveling, van Koningsbergen naar Amsterdam, te Elseneur met schade binnen (bevorens gemeld), heeft na volbragte reparatie den 27 Nov. de reis vervolgd.

Het schip *Alexander*, Kapt. B. Green, van Rotterdam naar New York, is den 30 Nov. en de schepen *de Herstelling*, Kapt. E. H. Dreut, *Hillegina*, Kapt. H. Hu Brakke, beide van Rotterdam naar Belfast, den 1 Dec. te Ramsgate binnengeloopen.

Het schip *van Speyk*, Kapt. C. van der Wind, van Havana naar Amsterdam, is den 2den, en het schip *de Vrouw Margaretha*, Kapt. W. de Zeeuw Buggus, van Vlaardingen naar Gibraltar, den 3 Dec. te Douvres binnengeloopen, het laatste lek.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 8. December 1838.

Nederlanden.			Gebl.	Pruissen.			Gebl.
Werkel. Schuld	2½ pCt.	53 1/2 a 54 3/4	53 1/2	Geldl. te *Lond.*	4 pCt.	— a —	—
Dito	— 5 —	100 a 100 1/2	100 1/2	Aandeelen van dito	—	— a —	—
Utrg.	—	— a —	—	Spanje.			
Kans-Billetten		23 1/2 a 24 1/2	23 15/16	Nieuwe 1835	5 pCt.	16 1/2 a 16 3/4	16 5/8
Amort. Syndic.	4 1/2 —	94 a 94 1/2	94 1/4	Dito onbep. st.	—	— a —	—
—	— 3 1/2	— a —	—	Dito passive	—	— a —	—
Hand.-Maats.	4 1/2 —	174 1/2 a 175 1/2	174 1/2	Dito uitgest.	—	— a —	—
Nieuwe dito	4 1/2 —	101 a 101 1/2	101 1/2	Coupons 1 *Nov.*	—	— a —	—
Aandl. H. Spoorw.	—	— a —	—	Oostenrijk.			
Rijn-Spoorw.	4 1/2 —	— a —	—	Obl. *Goll & C°.*	5 pCt.	102 1/2 a 102 3/4	102 1/2
Frankrijk.				Certificaten	2 1/2	— a —	—
Inschr. Grb.	3 pCt.	— a —	—	Neg. Meraliek	2 1/2	— a —	—
—	— 5 —	— a —	—	Idem	5	103 1/4 a 103 3/4	103 1/2
Rusland.				Dito in *Lond.*	5	— a —	—
Gb. *H. & C°.* 1798	5 pCt.	105 1/2 a 105 3/4	105 3/4	Bank-Akten	3	— a —	—
— 18 1/2	5 —	105 1/2 a 105 3/4	—	Napels.			
Ins. en Certif.	6 —	68 1/2 a 69	68 1/2	Certificaten	5 pCt.	— a —	—
— 18 1/2	5 —	97 1/2 a 97 3/4	97 3/8	Dito in *Napels*	5	— a —	—

De Prijs van de BOTER aan de Waag binnen Leyden.

Zaturdag den 8. December 1838.

Hoogboter, Van 32 tot 35 gulden.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Op Donderdag den 13den December 1838.

MISNAAD UIT EERGIERIGHEID, *Tooneelspel*, in 5 Bedrijven, naar het Hoogduitsch van *Iffland*. — Na hetzelve: De HUWBARE DOCHTER, of DE EERSTE ZAMENKOMST, *Blijspel met Zang (Vaudeville)*, in een Bedrijf, gevolgd naar het Fransch, door den Heer *C. J. Roobol*.

De Aanvang ten ZES Ure.

HALVE LOTEN worden eerst *NA half negen ure* afgegeven.

*** *Mren Regenten der R. C. Armen en Weezen*, geven door deze te kennen, dat even als in vorige Jaren, gedurende de drie volgende Maanden, UITDEELING van *Warme Spijs* aan het gewone locaal zal plaats hebben; terwijl eerstdaags Inschrijvings-Billetten zullen worden aangeboden, ten einde een ieder in de gelegenheid te stellen tot liefdadige medewerking in deze voor Armen doelmatige Voeding; zijnde inmiddels Aandeelen te bekomen aan het *R. C. Weeshuis*, tegen *f.* 2.25, voor welke geringe som *drie maal* in de week, van 3 Januarij tot 27 Maart, eene Portie kan verkregen worden.

Leyden *Namens Mren. Regenten voornoemd*,
den 10 December 1838. H. S. COEBERGH.

*** Mijne geliefde Echtgenoote, GEERTRUIDA CATHARINA MARIA LANDA, beviel heden zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.

Leyden, 6 December 1838. J. MONTAGNE Jz.

*** Den 12den October jl. overleed te Georgetown, (Colonie Demerary), mijn geliefde Broeder, de Wel-Edele Heer Mr. BERNARDUS CRAMER, in den ouderdom van 28 Jaren.

Leyden, S. CRAMER,
den 7 December 1838. *Med. Doctor.*

*** Gevoelig voor de zoo vele bewijzen van belangstelling in het smt ons zoo smartelijk verlies door het overlijden van mijnen Echtgenoot, door Vrienden en Bekenden ons zoo schriftelijk als mondeling betuigd, brengen wij door deze aan hun onzen hartelijken dank.

Ook namens mijne Broeders en Zusters,
J. M. C. van DOOREMAALEN,
Wed. H. G. Damens.

*** Ten Kantore van N. NATHANS te Leyden, zijn nog te bekomen HEELE en GEDEELTEN van KOOP-LOTEN voor de 176*de Kon. Ned. Loterij*, waarvan de *Eerste Klasse* begint te trekken op Heden over acht dagen.

*** Een JONG MENSCH, geexamineerd in de *Wiskunde*, het *Fransch*, *Engelsch* en verder alle takken van Middelbaar Onderwijs, wenschte bij eene Familie binnen Leyden, eenige uren 's weeks aan het Onderwijs van een of meer jonge Lieden toe te wijden. — Adres onder letter X., bij den Boekhandelaar C. C. van der HOEK, op de Breedestraat te Leyden.

*** VERKOOPING *in de Stads Bank van Leening* te Leyden, op Dingsdag den 11 December 1838, des voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologien, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Augustus 1837.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des voormiddags van 10, tot des namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

*** PUBLIEKE VERKOOPING,

in het *Invalidenhuis* te *Leyden*,

op Maandag den 17 December 1838, des voormiddags ten elf ure, van eenige meer of minder gebruikte KLEEDINGSTUKKEN,

OM CONTANT GELD.

*** VRIJWILLIGE VERKOOPING, ten overstaan van den *Kanton-Regter van het eerste Kanton, in het Arrondissement* Leyden, op Zaturdag den 5 Januarij 1839, des avonds ten 6 ure, in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, N°. 1. Van een welbekante TRAS- EN KOORN-MOLEN, met bijbehoorende Huizing, Koetshuis, Stalling voor drie Paarden en verder Getimmerte, genaamd: *DE EENDRACHT*, staande op den Vestwal der Stad Leyden, tusschen de Morsch- en Haarlemmer- of Rijnsburgsche Poorten, getekend Wijk 5 N°. 142, Kadaster Sectie A. N°. 237 en 238. Kunnende met 1°. April 1839 worden aanvaard. — En N°. 2. Van een BUITEN-VERBLIJF, genaamd *VELDZICHT*, met dezelfs Huizing, waarin 5 Behangen Kamers en twee Kabinetjes, ruime Keuken met Pomp en eene goede Kelder, benevens een Koepel-Kamertje aan de Landzijde, met een Schuur annex, en zijnde de Tuin voorzien van exquise Vruchtboomen en een Goudvisschen-Kom, getekend met N°. 6, staande en gelegen buiten de Mare-Poort der Stad Leyden, aan den Heerenweg of de Trekvaart op Haarlem, onder Leyderdorp, bij het Kadaster bekend in Sectie A. N°. 308, 309, 436 en 411, ter grootte van 9 Roeden, 33 Ellen. Zijnde verhuurd aan den Heer WOLLWEBER, tot 1 November 1841, voor *f* 280 's Jaars.

Het Perceel N°. 1. zal *Zaterdags* kunnen worden bezigtigd en het Perceel N°. 2. des Donderdags van iedere week voor de Verkooping tusschen 12 en 2 ure, mits vooraf bij den Heer Bewoner belet vragende.

Nadere Informatien zijn inmiddels te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY NZ. te Leyden.

*** Aan het *Bibliographisch Instituut* te *Amsterdam*, Singel bij de Appelmarkt, N°. 447, is heden uitgegeven en alom verzonden:

PROSPECTUS MET PROEVE VAN
LETTERDRUK EN PLATEN
VAN EEN
UNIVERSEEL WOORDENBOEK, OF ONMISBAAR HANDBOEK
VOOR ALLE STANDEN,
in 6 Deelen of 60 à 70 Aflevering, verrijkt met 100 à 120
op staal gegraveerde Platen en Kaarten.

Bevattende al het wetenswaardige, dat Godsdienst, Staat, Geschied-, Letter-, Natuur-, Aardrijks- en Werktuigkunde, almede Konst en Wetenschap, Koophandel, Zeevaart en Krijgsmanstand, oplevert, in gemeenzame Artikels, almede Levensbeschrijvingen en Verklaringen van vreemde woorden; een en ander met de grootste onpartijdigheid behandeld.

Dit Werk zal bij veertiendaagsche Afleveringen van 3 à 5 vellen in rooijaal octavo formaat, en met eene nette letter gedrukt, een uitmuntend, tegen den matigen Prijs van 30 Cents (eene Aflevering, afgeleverd worden, welke ook met twee fraaije Staalgravures zullen worden verrijkt. Dit *Prospectus*, waarin alles breeder ontwikkeld wordt, is bij de Uitgevers het *Bibliographisch Instituut* en bij de voornaamste Boekhandelaren en Post-Directeurs des Rijks verkrijgbaar.

*** GALERIJ VAN ROMANS EN VERHALEN.

Onder bovenstaanden Titel is door J. F. BOSCH, te Utrecht, in het licht gegeven: Het Eerste Nommer van een Tijdschrift, hetwelk met den aanvang met 1°. Januarij, maandelijks zal worden voortgezet, en hetwelk elk Nommer zal bestaan uit 4 à 5 vellen druks en verrijkt zijn met een fraaije gegraveerde of gesteendrukte PLAAT.

Voor dengenen, die zich voor ultimo December 1838 abonneren, is de prijs gesteld op *f* 1.—, ontvangende dien voor dien buitengewonen prijs 4 jaarlijks, ruim 60 vellen druks, in vier fraaije, met PLATEN versierde, Boekdeelen. De kostbaarheid dezer onderneming noopt den Uitgever den prijs voor hen, die na ultimo December intekenen, *onverandelijk* op 8 Gulden te stellen.

*** Bij Z. VAN DER VEER, te *Leeuwarden*, zullen worden uitgegeven: TWEE MUZIJKSTUKKEN, voor Zang, met accompagnement van Piano-Forte; opgedragen aan den Hoog Wel-Geb. Heer J. A. Baron van ZUILLEN van NIJEVELT, *Commandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Staatsraad, Gouverneur van Friesland*; uit te geven ten voordeele der nagelatene Weduwen van den Schipper en Knecht, die na de droevige ramp van den 18 October jl. bij *Harlingen*, in armoede zijn gedompeld. Door een Liefhebber der Muzijk. (Prijs *f* 1.25.)

Het Prospectus is *gratis* bij alle Boekhandelaren te bekomen.

Bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, te Leyden